

Bosna: Teroristicke pretnje zatvaraju americku ambasadu

Author: [Senad Slatina](#)

Militantni islamisti u Bosni, prema obavestajnim podacima, planirali napad na americke ciljeve.

Izvestaji o planiranom napadu radikalnih ekstremista povezanih sa mrezom Al-Kaida doveli su proslu sedmice do privremenog zatvaranja americke ambasade u Sarajevu, kao i americkih konzulata u Mostaru i Banja Luci, izjavili su visoki bosanski zvanicnici za IWPR.

Nekoliko dana kasnije americka ambasada je nastavila sa radom posto je prethodno lokalna policija na kratko pritvorila jednu osobu i ispitala nekoliko drugih osumnjicanih lica. Ovaj incident, ipak, pokazuje da Amerika i druge zapadne zemlje jos uvek veruju da su militantni islamisti jos uvek aktivni u Bosni. Od svih balkanskih zemalja, americki obavestajci upravo Bosnu smatraju najverovatnijim centrom mogucih teroristicke aktivnosti.

Ambasada u Sarajevu privremeno je zatvorena 20. marta. Kao razlog zatvaranja navodi se zabrinutost americkih diplomata zbog "nepotvrdjenih teroristicke pretnji". Sledeceg dana, konzulati u Mostaru i Banja Luci su takodje obustavili sve aktivnosti.

Ovo je drugi put da je americka ambasada zatvorena zbog strahovanja od teroristicke napada posle 11. septembra. Prethodni put, 17. oktobra, vlasti su pohapsile sest clanova takozvane alzirske grupe koji su sredinom januara izruceni americkim vlastima i prebaceni u bazu Gvantanamo na Kubi.

Ni americki zvanicnici niti lokalna policija nisu ponudili bilo kakva objasnjenja za zatvaranje americke ambasade u Sarajevu. Ipak, jedan visoki bosanski zvanicnik izjavio je za IWPR da je do zatvaranja doslo zbog informacije, koju su 15. marta prosledile "partnerske obavestajne sluzbe", o navodnom sastanku jedne Al-Kaidine celije u bugarskoj prestonici, Sofiji, tokom februara meseca.

Na ovom sastanku se, navodno, kovala zavera o teroristicke napadima na americke ciljeve u regionu, ukljucujuci i ambasadu u Sarajevu. U obavestajnom izvestaju se kaze da je planiran napad u Bosni za 21. mart. Pored ove informacije, policija i antiteroristicke jedinice su dobile snimke presretnutih telefonskih razgovora izmedju ucesnika sofijskog sastanka koji su cesto pominjali ime bosanskog drzavljanina Esada Cancara, osumnjicenog za odrzavanje veza sa teroristicke grupama.

Prema tvrdnjama visokog bosanskog zvanicnika, koji je odbio da bude imenovan, lokalne vlasti su odmah pocele da prisluskuju Cancareve privatne razgovore kao i telefonske razgovore iz njegove kancelarije. Vlasti u Bosni vec duze vreme su zabrinute zbog Cancarevih aktivnosti. On je diplomirao na katedri za orijentalne studije Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Tecno govori iranski jezik, a tokom rata se angazovao u borbi kao pripadnik islamskih borbenih jedinica.

Cancar je bio pripadnik nekoliko muslimanskih jedinica u bosanskoj armiji, ukljucujuci "Crne Labudove" i Sedmi bataljon. U njegovoj ratnoj biografiji stoji da je posetio takozvani iranski vojni kamp za obuku u mestu Pogorelici (30 kilometara zapadno od Sarajeva) u periodu od jula do septembra 1993. godine.

Mirovne snage UN predvodjene NATO-om izvrsile su raciju u ovom vojnom kampu u februaru 1996. i potom saopstile da se on koristi za obucavanje lokalnih i stranih islamskih boraca i terorista. Posle racije, bosanske vlasti su bile prisiljene da proteraju vecinu Arapa koji su ostali u zemlji po zavrsetku rata.

Cancar, star 40 godina, sada radi za lokalnu fondaciju koja se bavi odrzavanjem grobova muslimanskih

boraca koji su nastradali tokom troipogodisnjeg rata u Bosni. U njegovom policijskom dosijeu pise da on takodje pokazuje interesovanje za crnu magiju, egzorcizam i isceliteljske metode zasnovane na Kuranu.

Mada se u akciji pracenja i prisluskiivanja nije doslo do cvrstih dokaza, policija je 21. marta pritvorila Cancara radi ispitivanja. Policija je, takodje, izvrсила premetacinu u njegovom stanu i kancelariji, navodi neimenovani bosanski zvanicnik. Do novih dokaza nije dosla ni u toku ispitivanja. Stavise, Cancar je bez problema prosao test na detektoru lazi. Potom ga je policija pustila iz pritvora uz prethodni pristanak predstavnika nekoliko zapadnih ambasada koji su bili obavesteni o ovom slucaju, a cak su i ucestvovali u ispitivanju.

Cancar je posle oslobadjanja javno demantovao bilo kakvu umesanost u teroristicke aktivnosti. "Nama su potrebne sve te ambasade. Zasto bih ja uradio nesto tako uzasno, zasto bih uradio nesto tako glupo? Time bih naneo neizmernu stetu mojoj zemlji, naneo bih ljagu mom narodu i mojoj postovanoj porodici", izjavio je Cancar za lokalni dnevni list "Ljiljan".

Slucaj Cancar nije, medjutim, u potpunosti zakljucen. Prema izvoru IWPR-a, on je tokom ispitivanja dao nekoliko odgovora koji se poklapaju sa prvobitnim obavestajnim informacijama o sastanku u Sofiji. Ti odgovori, ipak, nisu pruzali dovoljnu osnovu za pokretanje krivicnog postupka. Dokumentacija i oprema koju je policija zaplenila tokom pretrage Cancarevog stana i kancelarije jos uvek se proucava.

Zapadni zvanicnici cesto su pohvaljivali bosanske vlasti za njihove napore u borbi protiv terorizma. Ipak, sef americke obavestajne sluzbe, CIA, Dzordz Tenet, u svom obracanju komitetu americkog Senata za vojna pitanja 19. marta izjavio je da od svih balkanskih zemalja - u Bosni preti najveca opasnost americkim i ostalim zapadnim trupama.

Senad Slatina je novinar sarajevskog magazina "Slobodna Bosna".

Location: [Bosnia and Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/bosna-teroristicke-pretnje-zatvaraju-americku>